

יום שני 25 יוני 2018

לקוחות וידידים יקרים

שלום רב,

הנדון: חוזר מקצועי בסוגיית השקעות אלכ"רים בשוק הפיננסי

סוגיה משמעותית וכבדת משקל עימה מתמודדים מנהלי אלכ"רים ואנשי הכספים, הינה אופן ההשקעה של האמצעים הכספיים העומדים לרשות הארגון אשר אינם נדרשים לשימוש המיידי והשוטף, וזאת תוך שמירה על ערכם ומקסום התשואות היכולות לנבוע מהם, כמובן תוך הקפדה על עמידה בדרישות והמגבלות החלות על אלכ"ר מטעם הרגולטורים להם הארגון כפוף.

נביא להלן את עיקרי הסוגיה והמגבלות על אפיקי ההשקעה המוטלות על אלכ"ר ואפשרויות ההשקעה העומדות בפני הארגון, כמו כן נדון בקיומה של וועדה לניהול השקעות באלכ"ר.

א. התייחסות ודרישות הרגולטורים לעניין השקעות באלכ"ר:

קיימת התייחסות של רשם העמותות בהנחיות שמפרסם להתנהלות עמותות במסגרת הסעיף "שמירה על נכסי העמותה": "עמותה שבבעלותה רכוש או נכס... חייבת לשמור על הרכוש כראוי ולהפיק ממנו את מירב היתרונות שניתן להפיק ממנו. אם לעמותה יש כספים שאינם נדרשים באופן מיידי לפעולתה השוטפת לקידום מטרותיה, עליה להשקיע אותם באופן סולידי, כדי לשמור על ערכם בכפוף למדיניות שתקבע לעניין זה על ידי הוועד, ובלבד שלא יהיה בכך משום צבירת נכסים באופן בלתי סביר".

קיימת התייחסות לנושא בהוראת ביצוע 12/2002 שפרסם מס הכנסה (סעיף 3.4.2) "בעקרון מוסד ציבורי המשקיע עודפי כספים בשוק ההון אמור להשקיעם בהשקעות סולידיות. השקעות בני"ע ובכלים פיננסיים אחרים בעלי סיכון גבוה מהווים סממן לפעילות עסקית."

וכן קיימת דרישה ספציפית למוסדות ציבור בעלי אישור לעניין סעיף 46, לה הם מתחייבים בכתב ההתחייבות' המוגש לנציבות מס הכנסה בסעיף הבא: "לא להחזיק כספי המוסד אלא בפיקדונות במוסדות בנקאיים, באג"ח ממשלתי, או בקרנות נאמנות שרוב נכסיהן אג"ח ממשלתי."

על אף הדרישה הנ"ל הוציאה מחלקת האלכ"רים בנציבות מס הכנסה נייר עמדה, המסביר וקובע כי מוסדות ציבור יחזיקו באפיקי השקעה לפי אחת מהחלופות הבאות:

1. השקעה בפיקדונות במוסדות בנקאיים, באג"ח נסחרות בבורסה, או בקרנות נאמנות שרוב נכסיהן אג"ח.

2. השקעה של 90% מהכספים באג"ח ממשלתי, או בקרנות נאמנות שרוב נכסיהן אג"ח ממשלתי בלבד, וה- 10% הנותרים יושקעו בכל אפיק על פי שיקול דעת המנהלים.

מאידך עדיין אפיקים אלו כיום כמעט ואינם נותנים תשואות ולכן לדעתנו אלכ"רים אשר

אינם מוגבלים מכח התחייבות עליה חתמו במסגרת סעיף 46 יכולים להחיל את תקנות

הנאמנות (דרכי השקעות כספי הקדש ציבורי) ולפעול לפי חלופות השקעה נוספות המוצעות בהן כפי שיבואר להלן.

ב. אופני ודרכי ההשקעה:

הנחיות ודרכי ההשקעה בהתאם לתקנות הנאמנות הינם:

(1) להשקיע את הכספים העודפים בישראל, בעזרת מנהל תיקים או יועץ השקעות, באחד או יותר מאלה:

- (א) איגרות חוב שהנפיקה המדינה או שהיא ערבה לפירעונם.
- (ב) פיקדונות בנקאיים בשקלים חדשים צמודי מדד ונושאי ריבית או נושאי ריבית בלבד.
- (ג) תכניות חיסכון בנקאיות בשקלים חדשים צמודות מדד ונושאות ריבית.
- (ד) פיקדונות בנקאיים הנקובים במטבע חוץ או הצמודים למטבע חוץ.
- (ה) תכניות חיסכון בנקאיות צמודות מטבע חוץ.
- (ו) איגרות חוב סחירות, כהגדרתן בתקנה 41א לתקנות קופות גמל, שאינן להמרה, אם ההשקעה מדורגת בדירוג A-2 או A לפחות.
- (ז) קרנות נאמנות, שכל נכסיהן מושקעים באחת או יותר מן הדרכים המפורטות בפסקאות משנה (א) או (ו);

(2) למנות ועדת השקעות ולהשקיע את הכספים העודפים באמצעותה ועל פי בחירתה.

יוצא מכך כי במקרה בו האלכ"ר ימנה ועדת השקעות הוא יוכל לפעול בהתאם להחלטות הועדה גם במידה ואינם עומדים בתנאי ההשקעה שנקבעו לעיל.

ג. מהי ועדת השקעות ?

- בוועדת ההשקעות יכהנו מספר אי זוגי של חברים שלא יפחת משלושה ולא יעלה על שבעה.
- חברי ועדת ההשקעות יהיו בעלי מומחיות שעסקו בתחום מומחיותם במשך שנתיים לפחות לפני מינויים לוועדת ההשקעות; לענין זה, "בעל מומחיות" - כל אחד מאלה:
 1. בעל תואר אקדמי בכלכלה, בחשבונאות או במינהל עסקים ממוסד להשכלה גבוהה, או בעל תואר אקדמי כאמור ממוסד אקדמי מחוץ לישראל שהוא גם בעל רישיון יועץ השקעות או מנהל תיקים.
 2. בעל רישיון ראיית חשבון בישראל.
 3. בעל רישיון יועץ השקעות או מנהל תיקים.
- חברי ועדת ההשקעות יהיו בלתי תלויים או בניגוד עניינים עם תפקידם כחברים בוועדת ההשקעות.

הגבלות על דרכי ההשקעה

(א) ועדת ההשקעות תבחר את דרכי ההשקעה של הכספים העודפים בהתאם לנקודות הבאות:

- (1) תקפיד על פיזור הולם בין הנכסים בתיק ההשקעות.
- (2) תקבע כי ההשקעה בתאגיד אחד, בפיקדונות, בתכניות חיסכון וכן בניירות ערך שהנפיק התאגיד, לא תעלה על 20% מן השווי הכספי של תיק ההשקעות.
- (3) לא תבחר דרכי השקעה שיביאו לשליטה של ההקדש הציבורי או נאמני ההקדש הציבורי בתאגיד מסוים או להפיכתם בעלי ענין בו.
- (4) יחד עם זאת רשאית ועדת ההשקעות במגבלות מסוימות לבחור השקעות גם בניירות ערך.

מאחר ואנו רואים חשיבות בזמנים מעין אלו שהאלכ"ר מצד אחד ישמור על כספו אך מצד שני חשוב שגם יפיק רווחים ותשואות מאופן ההשקעה – ובנוסף שההשקעות תהיינה בהתאם לנהלים אנו ממליצים לבחון מינוי והגדרת ועדת השקעות שתוכל ללוותכם בשיקול דעת ובהנחיות נכונות ותקינות.

נשמח לבחון עימכם האופציה המתאימה והאולטימטיבית להשקעה נבונה ונכונה בארגון שלכם הננו לרשותכם לכל שאלה ועניין.

גלבוע ויספיש

יצוות סקטור אלכ"רים